

P Savolainen/J Rekola/H Aho

7.12.2016

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi
tomi.lindholm@lvm.fi

Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle: luonnos hallituksen esitykseksi laiksi postilain muuttamiseksi ([LVM/1024/03/2015](#))

Suomen Journalistiliitto kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu seuraavaa:

Hallituksen esityksen mukaan postilailla pyritään turvaamaan sanoma- ja aikakauslehtien jakelu koko Suomessa.

Esityksessä todetaan, että painetun viestinnän kattava jakelu on tärkeää kansalaisten tasa-arvoisen tiedonsaannin ja demokratian kannalta. Näitä perusteita myös Journalistiliitto on vahvasti korostanut: Kun muutos digitaaliseen on kesken, kansalaisia ei voida asettaa eriarvoiseen asemaan esimerkiksi iän, asuinpaikan, tai teknisten valmiuksien mukaan. Digitaalisuuteen ei voi pakottaa.

Aikaisempaan valmisteluvaiheeseen verrattuna esityksessä on otettu laajemmin huomioon sellaisten lehtien jakelu, jotka ovat yleispalveluvelvoitteen ulkopuolella. Hallituksen esityksessä näiden lehtien jakelu pyritään turvaamaan hankintamenettelyn kautta haja-asutusalueilla, joissa lehtien itse järjestämää varhaisjakelua ei ole. Mallia voidaan pitää rakentavana kompromissina.

Uuteen malliin mentäessä on tarkkaan seurattava sen vaikutuksia sekä lehtien jakeluaikatauluihin että -kustannuksiin. Lehtien jakelu myös haja-asutusalueella on aidosti turvattava kohtuullisin kustannuksin. Jos jakelua ei voida turvata tai sen hinnat nostavat entisestään lehtien jakelukustannuksia, on otettava uudelleen harkittavaksi yleispalveluvelvoitteen laajentaminen lehtien jakeluun.

Haja-asutusalueiden jakelun hankintamenettelyä koskeva muutos on esityksessä määritelty voimaantulevaksi jo kesäkuun 2017 alussa. Pidämme aikataulua liian nopeana: Tilanteen muuttumiseen ei ehditä reagoida ja jakelu vaarantuu. Sanoma- ja aikakauslehtien tilaajat taas ovat nopeita reagoimaan jakelukatkoksiin lehtitilausten lopettamisilla. Liikennekaarella siirtymäaika on sovittu heinäkuuhun 2018. Tämä aikataulu olisi hyvä myös hankintamenettelyn käyttöön otolle.

Lehtiliiketoiminnan perusasioita on, että lehden on tultava kaikille lukijoille samana päivänä. Hallituksen esityksen mukaan taajama-alueilla posti voitaisiin jakaa kolmena päivänä viikossa. Mahdollisen kolmipäiväiseen jakeluun siirryttäessä on erityisesti huomioitava, että aikakauslehdet on jaettava lukijoille samana päivänä.

Siltasaarenkatu 16, 7. krs
PL 252, FIN-00531 Helsinki
Puh. +358 9 6122 330
Fax +358 9 605 396
www.journalistiliitto.fi

FI03 8000 1000 0940 87 DABAFIHH

Broholmmsgatan 16, 7. vån
PB 252, FIN-00531 Helsingfors
Tel. +358 9 6122 330
Fax +358 9 605 396
www.journalistiliitto.fi

FI03 8000 1000 0940 87 DABAFIHH

P Savolainen/J Rekola/H Aho

7.12.2016

Hallituksen esityksessä esitetään uutta sähköistä jakelualustaa, tietojärjestelmää sähköisille sisällöille, muun muassa sanomalehdille. Käytännössä kaikilla suomalaisilla sanomalehdillä ja muilla lehdillä on jo oma verkkojulkaisunsa. Lehtiliiketoiminta ei siksi tarvitse keskitettyä julkaisu- ja jakelualustaa. Tällaisen mallin kokeilemisesta on kansainvälisiä esimerkkejä, eivätkä ne ole rohkaisevia. Lehtien digitaalista jakelua hallitus voi edistää parhaiten varmistamalla toimivan ja luotettavan laajakaistayhteyden, sekä kiinteän että mobiilin, kaikkialle Suomeen.

Journalistiliitto on korostanut, että postilailla on tärkeää turvata painetun lehden jakelu. Sanoma- ja aikakauslehtien tilaajat tarvitsevat painettuja lehtiä vielä pitkään. Painetulla sanalla on suuri merkitys riippumattomalle tiedonvälitykselle ja suomalaisen demokratian toimivuudelle.

SUOMEN JOURNALISTILIITTO –
FINLANDS JOURNALISTFÖRBUND RY

Hanne Aho
puheenjohtaja

Petri Savolainen
edunvalvontajohtaja